

پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش

دوره ۱۰، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷

ص ص: ۱۳۷-۱۲۳

بررسی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان آذربایجان غربی

فرهاد عبدزاده^{۱*} - سیدمحمد کاشف^۲ - مهرداد محرم زاده^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران ۲. استاد، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران ۳. استاد، مدیریت ورزشی، دانشگاه

محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

(تاریخ دریافت: ۰۱/۰۱/۱۳۹۵، تاریخ تصویب: ۰۴/۰۵/۱۳۹۵)

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال استان آذربایجان غربی است. این پژوهش توصیفی-تحلیلی و از نوع کاربردی است. جامعه آماری تحقیق ۳۰۰۰ نفر از بازیکنان، مربیان و کارشناسان والیبال استان آذربایجان غربی است که با استفاده از جدول مورگان ۳۳۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. براساس پرسشنامه محقق ساخته موانع و محدودیت‌های توسعه ورزش والیبال در پنج بعد اقتصادی، مدیریتی و اجرایی، انسانی و محیطی، نگرشی حمایتی، امکاناتی و تجهیزاتی جمع‌آوری شد. پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون فریدمن استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که والیبال استان دارای موانع و محدودیت‌های مختلفی است که از مهم‌ترین زیرشاخص‌های هر کدام از موانع می‌توان به نبود برنامه برای حفظ اسپانسرها برای مدت طولانی، بی‌توجهی به مدارس و معلمان ورزش به عنوان مهم‌ترین زیربنای توسعه ورزش والیبال، نبود برنامه مدون استعدادیابی در والیبال استان و حومه، عدم حمایت کافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان، بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی، پایدار و درازمدت و نبود آکادمی والیبال جهت برنامه‌ریزی و توسعه ورزش والیبال استان اشاره کرد. در پایان با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادها و راهکارهایی از جمله ایجاد کمیته استعدادیابی در هیأت والیبال استان، ساماندهی مدارس والیبال و حمایت از آموزش پایه و اصولی، ایجاد آکادمی والیبال برای برنامه‌ریزی و توسعه همه‌جانبه این رشته ورزشی محبوب و مورد علاقه مردم استان آذربایجان غربی ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی

استان آذربایجان غربی، اقتصادی، توسعه، مدیریتی و اجرایی، موانع، والیبال.

مقدمه

تربیت بدنی و ورزش همیشه در میان اجتماع انسان‌ها بوده و در زمان‌های مختلف به سمت رشد و توسعه حرکت کرده و توسعه ورزش نیز مورد توجه تمامی جوامع پیشرفته و حتی جهان سوم قرار گرفته است.

ورزش والیبالی نیز که امروزه در میان کشورهای جهان رشد و توسعه چشمگیری یافته، جزء محبوب‌ترین و پرطرفدارترین (از نظر بازیکن و تماشاچی) و نیز به لحاظ خصوصیات که دارد، از هیجان‌انگیزترین رشته‌های ورزشی امروز دنیاست. والیبالی با وجود سابقه و عمر کم خود در مقایسه با سایر ورزش‌ها، از محبوبیت و علاقه‌مندی زیادی برخوردار است. روی آوردن کودکان و نوجوانان در بسیاری از کشورهای جهان موجب شده که تعداد بازیکنان و نیز علاقه‌مندان این رشته ورزشی بیش از پیش فزونی یابد. والیبالی به‌عنوان ورزشی جذاب و مفرح در سرتاسر جهان علاقه‌مندان زیادی را به خود جذب کرده و روزبه‌روز بر شیفتگان آن اضافه می‌شود. از خصوصیات بارز این رشته ورزشی می‌توان به این نکته اشاره داشت که در بعد پرورشی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای دارای قابلیت است که در همه سنین از نوجوانی تا کهنسالی می‌توان به آن پرداخت (۱). همچنین این رشته ورزشی به دلیل آسان بودن، قابل اجرا بودن، و خطر آسیب کمتر و افزایش آمادگی جسمانی دانش‌آموزان مورد توجه مدارس قرار گرفته و انجام آن در زنگ ورزش شده است (۲). با توجه به اینکه والیبالی ایران در سال‌های اخیر با کسب عناوین متعدد جهانی و آسیایی و مدال‌های رنگارنگ والیبالی در رده‌های نوجوانان، جوانان و بزرگسالان افتخار بی‌چون و چرایی برای ورزش ایران رقم زده و والیبالی را به‌عنوان پرافتخارترین ورزش گروهی ایران به همگان معرفی کرده است، گستردگی این رشته پرتحرک و پر جنب و جوش ورزشی بدان حد بوده که امروزه شاهد

حضور فعال آن در بیشتر استان‌های کشور هستیم، به‌طوری که از ارومیه با عنایینی چون قطب والیبالی ایران یا پایتخت والیبالی آسیا یاد می‌کنند (۳). تحقیقات انجام‌گرفته در داخل کشور و سایر کشورها ناز وجود برنامه‌های مختلفی برای توسعه ورزش والیبالی حکایت دارد. کشتی‌دار و شیرمهنجی (۱۳۸۷) در تحقیق برنامه‌ریزی برای توسعه ورزش والیبالی استان خراسان جنوبی به مشکلاتی از جمله کمبود حمایت‌کنندگان مالی و نبود بودجه کافی، کمبود نیروی انسانی از جمله مربیان و داوران فعال، کمبود دوره‌های مربیگری و داوری و ارتقا نسبت به تعداد بازیکنان اشاره می‌کنند (۴).

پورکیانی (۱۳۸۹) در شناسایی عناصر مؤثر در ارزیابی توسعه ورزش به ده عنصر پیشنهادی از جمله دسترسی به منابع انسانی، بودجه تخصصی و تعداد رقابت‌های ورزشی اشاره می‌کند (۵). یارقلی و همکاران (۱۳۹۰) در نقش تماشای مسابقات ورزشی روی فعالیت بدنی تماشاگران با تأکید بر والیبالی به عوامل هیجان‌انگیز بودن ورزش والیبالی و جذب طرفداران زیاد و نقش تماشای مسابقات والیبالی بر روی فعالیت‌های بدنی تماشاگران و وجود زمینه‌های لازم برای توسعه این ورزش جذاب تأکید می‌کنند (۶). اسدی و مینا (۱۳۹۰) در بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی استان فارس از دیدگاه مدیران، مربیان و ورزشکاران استان فارس نتایج نشان داد اولویت‌های حامیان مالی (اسپانسر)، بودجه و اعتبارات و سرانه ورزشی، هیأت‌های ورزشی، برنامه‌ریزی و برگزاری مسابقات ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی استان فارس مؤثر بوده است (۷). احمدی و همکاران (۱۳۹۱) در مقایسه و تحلیل برنامه‌های سوم و چهارم توسعه کلان ورزش استان آذربایجان غربی نشان دادند استان در شاخص‌های دعوت‌شده به تیم ملی و مدال‌های بین‌المللی درصد رشد منفی و عملکرد ضعیفی داشته است و کارایی

اسپانسرها در والیبال حرفه‌ای آذربایجان غربی نام می‌برند و برای رفع مشکلات مالی راهکارهایی را پیشنهاد می‌کنند (۱۱). میرمعینی (۱۳۹۲) در تحقیقاتی بر روی استعدادیابی در والیبال مدارس، راهکارهایی را برای استعدادیابی و پرورش استعدادها در رشته والیبال معرفی می‌کند: ۱. تشکیل کمیته تخصصی استعدادیابی والیبال در باشگاه‌ها؛ ۲. تشکیل مدرسه تخصصی در تمامی استان‌ها و شهرستان‌ها؛ ۳. برگزار کردن مسابقات منظم لیگ کشوری در رده‌های سنی مختلف به‌خصوص نونهالان؛ ۴. الزام کردن تمام باشگاه‌های لیگ یک و برتر به ایجاد آکادمی والیبال؛ ۵. الزام کردن تمامی باشگاه‌ها به داشتن تیم پایه مینی والیبال؛ ۶. تشکیل آکادمی والیبال استانی در تمامی استان‌ها و شهرستان‌های کشور (۱۲). غایب‌زاده و زمانی (۱۳۹۲) در شناسایی عوامل مؤثر در موفقیت تیم ملی والیبال ایران از دیدگاه کارشناسان به عوامل مختلفی از جمله برنامه‌ریزی بلندمدت، انجام کارهای پایه‌ای در والیبال، استعدادیابی بازیکنان، شرکت در رقابت‌های دوستانه و رسمی بین‌المللی، حضور کادر فنی متخصص و مربی خارجی و سرمایه‌گذاری باشگاه‌ها دست یافتند (۱).

در برنامه‌های توسعه‌ای فدراسیون بین‌المللی والیبال^۱ (۲۰۱۴) در جهت ارتباط مؤثر با نسل جدید، اقدام به اجرای برنامه‌های توسعه‌ای والیبال از جمله توسعه پارک والیبال، والیبال انبوه و دسته‌جمعی و والیبال در مدارس و احداث پایگاه‌های توسعه والیبال در کشورهای مختلف و در دسترس قرار دادن بیشتر والیبال در المپیک ۲۰۱۶ کرده است. حمایت از برنامه‌های توسعه‌ای و اجرای پروژه‌های جدید در سطح فدراسیون‌های ملی سایر کشورها، توسط صندوق توسعه از دیگر اقدامات این فدراسیون است. همچنین فدراسیون جهانی با برگزاری

استان در سرانته بودجه و تعداد مربیان و داوران در سطح پایینی نسبت به استان‌های دیگر قرار دارد و به‌طور کلی نقاط ضعفی در اجرای برنامه‌های توسعه دیده می‌شود (۸). کشتی‌دار و طالب‌پور (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان «بررسی وضعیت موجود والیبال ایران»، نشان دادند که وضع موجود والیبال استان‌ها به لحاظ رویکرد پشتیبانی نرم و سخت ناهمگون است و ۷۰ درصد استان‌ها در مؤلفه‌های نیروی انسانی به‌ویژه داوران و مربیان فعال، منابع مالی و حمایت‌کنندگان مالی، توسعه علمی و پژوهشی و فناوری اطلاعات و توسعه استاندارد و ارزیابی، محیط حقوقی، مدیریت و برنامه‌ریزی، به‌ویژه در بخش مسابقات داخلی استان‌ها در سطح بسیار پایینی قرار دارند. همچنین نحوه سیاست‌گذاری متمرکز یا غیرمتمرکز بنا به استعداد محلی معلوم نیست و به اهمیت والیبال آموزشی، به‌ویژه در مدارس کمتر پرداخته شده است (۹). نظری و همکاران (۱۳۹۲) در تبیین استراتژی والیبال ساحلی ایران در بخش قوت به مطرح بودن والیبال به‌صورت سالتی و ساحلی در مسابقات المپیک و در بخش ضعف به نبود سیستم استعدادیابی والیبال ساحلی در کشور اشاره می‌کنند و برای توسعه والیبال ساحلی استراتژی‌های برگزاری مسابقات داخلی، ایجاد فرصت‌های بازی برای عموم، تدوین الگوی استعدادیابی، ایجاد ارتباط و تعامل با ورزش دانش‌آموزی و دانشجویی، توسعه باشگاه‌های والیبال، توسعه منابع مالی و فرصت‌های بازاریابی، افزایش تجهیزات زمین‌های والیبال ساحلی را تبیین کردند (۱۰). محرم‌زاده و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیق موانع جذب اسپانسرها در والیبال حرفه‌ای استان آذربایجان غربی و ارائه راهکارهای آن بیان می‌کنند که از نقش اسپانسرها در پیشبرد والیبال کشور به اندازه کافی بهره‌برداری نشده است و از شاخص‌های باشگاهی، مدیریتی و اجتماعی به‌عنوان مهم‌ترین موانع جذب

1 . Federation international volleyball (FIVB)

مسابقات بین‌قاره‌ای و جام جهانی در رده‌های مختلف سنی، از جمله رده نوجوانان، سعی در سازماندهی و رشد هرچه بیشتر والیبال از سنین پایه دارد (۱۳).

سینگ^۱ (۲۰۰۸) بیان می‌کند به‌کارگیری اماکن و تجهیزات لازم و اساسی در هر رشته ورزشی جزئی لاینفک از نظام قهرمان‌پروری است و نقش تجهیزات و تسهیلات را همراه با مدیریت و برنامه‌ریزی، در رأس هر سیستم توسعه ورزش قهرمانی جای می‌دهد (۱۴). ووکیم^۲ (۲۰۱۰) حمایت مالی و اسپانسر را از عمده‌ترین دلایل توسعه ورزش در ایالت متحده می‌داند و ورزش حرفه‌ای بر محور آن می‌چرخد (۱۵). محمدی و همکاران (۲۰۱۲) در بررسی عوامل مختلف توسعه ورزش در مسیرهای تندرستی به عوامل فرهنگی (استفاده از مربیان، توسعه از طریق آموزش و پرورش، انتشار کتاب‌های علمی مرتبط، ایجاد رقابت، حضور ورزشکاران و افراد محبوب جامعه)، عوامل زیرساختاری (افزایش بودجه، تنوع و تعداد مسیرها توسط دولت) و عوامل محیطی اشاره می‌کنند (۱۶). نیماکورن^۳ و همکاران (۲۰۱۳) در بررسی توسعه مدل کسب‌وکار لیگ حرفه‌ای والیبال زنان در تایلند، به نبود برنامه و مدیریت صحیح ایجاد کسب‌وکار و توجه به عوامل مختلفی از جمله ایجاد ساختار لیگ رقابتی در سه سطح لیگ‌های برتر و دسته دو و جوانان، ایجاد امتیاز برای سیستم‌های مدیریت حامیان مالی و آکادمی‌ها، ایجاد یک واحد اصلی برای برنامه‌ریزی و نظارت بر این سیستم‌ها و افزایش حمایت از بازیکنان و در نظر گرفتن حقوق و دستمزد برای آنان اشاره می‌کنند و در نهایت راهکارهای بهبود مدیریت حرفه‌ای و استفاده از مدیران متخصص و کارآمد، داشتن مسیر روشن و شفاف در برنامه بازاریابی، پیدا کردن اسپانسر مرکزی برای لیگ و ارائه

طرح‌های بازاریابی در نام تجاری لیگ و باشگاه، تبلیغات از طریق رویداد، سالن‌های والیبال و ستارگان این رشته ورزشی را برای افزایش حامیان مالی ارائه می‌کنند (۱۷). «بررسی موانع اجرای کامل سیستم انتخاب نخبگان براساس یک مدل سه‌شاخه‌ای در فدراسیون والیبال نتایج حاصل از آزمون t مستقل»، هر سه عامل ساختاری، رفتاری و محیطی مدل سه‌شاخه‌ای را به‌عنوان موانع اجرای کامل سیستم انتخاب نخبگان تأیید می‌کنند. نتایج حاصل از آزمون فریدمن نشان داد که عامل رفتاری (با سه زیرمقیاس مدیریتی، آموزش کارکنان و انگیزش کارکنان) در اولویت قرار دارند و عوامل ساختاری و محیطی در رتبه‌های بعدی هستند (۱۸).

مهم‌ترین استراتژی‌های توسعه فدراسیون والیبال استرالیا برای سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴ عبارت‌اند از: افزایش کمی و کیفی ورزشکاران و مربیان، افزایش فرصت حضور مردم با هر فرهنگ، سن و توانایی، توسعه کامل دوره‌های مربیگری و داوری، توسعه مسابقات و رویدادهای ورزشی بین تیم‌های والیبال مثل جام ملی مدارس، ایجاد پایگاه داده‌های ملی به‌منظور به‌دست آوردن اطلاعات دقیق آماری برای درک بازار و توسعه برنامه‌های بازاریابی، موافقت ملی جهت ایجاد چارچوب عملی و ماندگار برای حمایت از ورزشکار و مربی، ایجاد ظرفیت تجاری برای ورزش والیبال با تشویق دولت و احترام به شرکت‌ها و افزایش اعتماد به نفس آنان برای سرمایه‌گذاری، استخدام، آموزش و حفظ مربیان و مسئولان باکیفیت برای حمایت از رشد اعضا، میزبانی رویدادهای بین‌المللی برای فرصت‌دهی به بازیکنان جهت بازی در سطح جهانی، توسعه یک مدل باشگاه ملی مدرن و عملی و تمرکز بر جذب و حفظ شرکت‌کنندگان، ایجاد فرصت‌هایی برای مشارکت و رابطه قوی فدراسیون والیبال با دانشگاه‌ها،

- 1 . Singh
- 2 . Woo Kim
- 3 . Nimakorn Chai

با توجه به نتایج تحقیقات گذشته برنامه‌های مختلفی برای توسعه والیبال به کار گرفته شده است و در برهه‌های زمانی مختلف دلایل متفاوتی برای توسعه نیافتگی برخی رشته‌های ورزشی بیان شده است، اما با وجود سابقه بسیار طولانی ورزش والیبال در استان آذربایجان غربی و هواداران بی‌شمار، این رشته متأسفانه در سطوح رقابتی و قهرمانی موفقیت چندانی نداشته است و تعداد بازیکنان والیبال در سطوح قهرمانی و حرفه‌ای در رده بزرگسالان اندک است و به دلیل تعداد کم باشگاه‌ها و حمایت چند باشگاه، همواره جمعیت زیادی از علاقه‌مندان ورزش والیبال از ادامه فعالیت و بازی در باشگاه‌ها باز می‌مانند و با نبود فضای رقابتی بین باشگاه‌ها اغلب با کاهش انگیزه تیم‌داری مواجهند. از طرف دیگر، با توجه اینکه والیبال ورزش دانشگاهی است، با وجود عدم موفقیت عینی و ملموس والیبال استان تحقیقات کمتری مبتنی بر اصول علمی و جامع در سطح استان انجام گرفته و بیشتر تحقیقات انجام گرفته بر روی متغیرهای رفتار سازمانی و ویژگی‌های جسمانی و روانی مربیان و بازیکنان بوده است. مسئله و موضوع این پژوهش شناسایی موانع و محدودیت‌هایی احتمالی است که در زمینه توسعه ورزش والیبال استان وجود دارد. بنابراین با توجه به فرصت‌های موجود و استقبال و علاقه مردم ضرورت پژوهشی برای شناسایی موانع توسعه والیبال و برنامه‌ریزی زیربنایی و علمی برای توسعه این رشته ورزشی محبوب و مردمی استان ضروری به نظر می‌رسد.

محققین امیدوارند با بررسی و استفاده از نظرهای نخبگان این رشته به شناسایی موانع توسعه این رشته ورزشی بپردازند و راهکارهایی را برای توسعه همه‌جانبه والیبال استان و دستیابی به موفقیت‌های هرچه بیشتر ارائه کنند.

مدارس و سایر ارگان‌ها، حمایت از توسعه والیبال در استرالیا و بالا بردن سطح آگاهی و حمایت از FIVB و تلاش برای نمایندگی شایسته فدراسیون جهانی (۱۹). فدراسیون والیبال انگلیس در برنامه‌ریزی راهبردی برای سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴، افزایش شرکت‌کنندگان بزرگسال در هفته، افزایش بازیکنان تفریحی والیبال، پیشرفت ۱۰ درصدی در شناخت تازه‌واردان والیبال و اجرای برنامه‌های جدید استعدادیابی، چالش تبدیل تماشاگران و بازیکنان غیرفعال به بازیکنان فعال، تمرکز روی انتقال منابع و زیرساخت‌ها به سمت رشد بازار هدف مانند دانش‌آموزان یا بزرگسالان در جامعه ۱۶-۲۵ ساله، توسعه و گسترش والیبال در ۶۵ دانشگاه در قالب بازی والیبال تفریحی، ارزیابی میزان موفقیت سیستم استعدادیابی فعلی با توجه به اهداف تعیین شده و ارائه برنامه‌های کیفی جهت توسعه آن در چهار سال آینده، توسعه کیفیت محیط‌های آموزشی مختص والیبال در سراسر آموزش و پرورش، افزایش برنامه‌های حمایتی و پشتیبانی از بازیکنان نخبه مثل طرح کمک‌هزینه تحصیلی ورزشکار، توسعه برنامه‌های آکادمی والیبال در دانشگاه‌ها و ارائه آموزش با کیفیت بالا همراه با ایجاد محیط رقابتی را عنوان کرده است (۲۰).

فدراسیون والیبال کانادا مهم‌ترین استراتژی‌های توسعه‌ای را برای سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۳ رشد و توسعه فنی والیبال، ایجاد ارتباط و هماهنگی با انجمن‌های والیبال ایالتی و منطقه‌ای و حمایت از ارتقای همه استان‌ها، جذب حامیان مالی و افزایش منابع غیردولتی تأمین بودجه برای والیبال، حفظ، بهبود و گسترش مراکز آموزش تمام‌وقت، افزایش تعداد مربیان زن و بهبود کیفیت برنامه صدور گواهینامه مربیگری ملی، ایجاد مراکز تمرینی تمام‌وقت و برگزاری تورهای ملی برای تیم‌ها بیان کرده است (۲۱).

روش‌شناسی پژوهش

شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و...) و از آمار استنباطی، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌ها، آزمون t تک‌متغیره برای بررسی مؤثر بودن موانع و محدودیت‌ها در توسعه ورزش والیبال و آزمون فریدمن برای رتبه‌بندی و اولویت‌بندی استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمعیت‌شناختی و نتایج حاصل در این پژوهش در دسته‌بندی ۶۷ متغیر در پنج عامل بوده است که رتبه‌بندی هر یک از عوامل از طریق آزمون فریدمن طبق جداول زیر به دست آمد:

تحقیق حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی و به لحاظ هدف کاربردی است و به صورت میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق ۳۰۰۰ نفر از مربیان، بازیکنان و کارشناسان والیبال استان آذربایجان غربی بودند که با استفاده از جدول مورگان و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ۳۳۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق‌ساخته برای جمع‌آوری اطلاعات جمعیت‌شناختی و موانع توسعه ورزش والیبال در پنج بعد استفاده شد. روایی پرسشنامه مورد تأیید استادان تربیت بدنی کشور و متخصصان حوزه رشته والیبال قرار گرفت و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و فراوانی آنها

متغیرهای جمعیت‌شناختی	سطوح متغیرها	فراوانی	درصد
فعالیت ورزشی	بازیکن	۲۱۵	۶۵/۰
	مربی	۷۰	۲۱/۱
	مدیر، سرپرست	۴۶	۱۳/۹
سن	بین ۲۰ تا ۳۰ سال	۲۱۵	۶۵/۲
	بین ۳۱ تا ۴۰ سال	۷۱	۲۱/۳
	بین ۴۱ تا ۵۰ سال	۲۷	۸/۱
	۵۰ سال به بالا	۱۸	۵/۴
تحصیلات	دیپلم	۹۸	۲۹/۶
	فوق‌دیپلم	۴۵	۱۳/۶
	کارشناسی	۱۴۶	۴۴/۱
	کارشناسی ارشد و بالاتر	۴۲	۱۲/۷

جدول ۲. داده‌های آماری حاصل از آزمون فریدمن

کای دو محاسبه شده	درجه آزادی	سطح معناداری
۱۹۴/۵۲۵	۴	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که موانع و محدودیت امکاناتی و تجهیزاتی در رتبه اول و در رتبه‌های بعد به ترتیب سایر عوامل قرار دارند.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در سطح $P=0/001$ بین رتبه میانگین زوج‌های زیرمقیاس‌های پژوهش وجود دارد. همچنین مقدار کای دو برای هر پنج عامل پژوهش به‌طور جداگانه محاسبه و در انتهای جدول مربوط به آن آورده شده است.

جدول ۳. رتبه‌بندی مقایسه‌ای پژوهش

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۳/۵۸	موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی
۲	۳/۲۸	موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی
۳	۳/۲۶	موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان
۴	۲/۸۴	موانع و محدودیت‌های اقتصادی
۵	۲/۰۳	موانع و محدودیت‌های انسانی و محیطی

جدول ۴. رتبه‌بندی زیرمقیاس‌های موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۴/۰۱	نبود آکادمی والیبال به‌منظور برنامه‌ریزی و توسعه ورزش والیبال استان
۲	۳/۸۸	بی‌توجهی به احداث اماکن ورزشی در محیط‌های روستایی و حومه استان
۳	۳/۸۸	نبود امکانات تکمیلی مانند بدنسازی، سونا و غیره در سالن‌های والیبال
۴	۳/۸۵	عدم امکان استفاده از فضاهای مدارس جهت توسعه والیبال در بین شهروندان
۵	۳/۸۱	بالا بودن اجاره‌بهای سالن‌ها و استقبال کم افراد به دلیل زیاد بودن هزینه
۶	۳/۷۶	نبود امکانات و تجهیزات استاندارد والیبال در باشگاه‌ها و مدارس
۷	۳/۷۶	نبود سالن‌های ورزشی با کیفیت و استاندارد تخصصی والیبال
۸	۳/۶۷	عدم استفاده بهینه از اماکن و تأسیسات ورزشی موجود برای توسعه والیبال
۹	۳/۶۵	کمبود امکانات و تجهیزات تخصصی ویژه والیبال در سالن‌ها
۱۰	۳/۴۸	نبود سالن اختصاصی هیأت والیبال استان
	۷۹/۸۶۸	کای دو محاسبه شده فریدومن
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

و توسعه ورزش والیبال استان با میانگین ۳/۵۸ مهم‌ترین مانع توسعه است.

با توجه به جدول ۳، میزان میانگین عامل اول ۳/۵۸ است و در بین ده متغیر موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی، متغیر نبود آکادمی والیبال به‌منظور برنامه‌ریزی

جدول ۵. رتبه‌بندی زیرمقیاس‌های موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۳/۹۳	بی‌توجهی به مدارس و معلمان ورزش به‌عنوان مهم‌ترین زیربنای توسعه ورزش والیبال
۲	۳/۹۳	نبود برنامه مدون استعدادیابی در والیبال استان و حومه
۳	۳/۹۰	عدم انتصاب مدیران و مسئولان براساس نظام شایسته‌سالاری
۴	۳/۸۱	عدم برگزاری مسابقات مداوم در اقصای مختلف (بین دانش‌آموزان، کارمندان، آزاد و غیره)
۵	۳/۸۱	عدم حمایت به‌منظور تداوم فعالیت مدارس والیبال
۶	۳/۷۶	مدیریت سلیقه‌ای، بدون برنامه‌ریزی و استراتژی مشخص بلندمدت و کوتاه‌مدت
۷	۳/۷۵	بی‌توجهی به همگانی کردن ورزش والیبال و تمرکز بر ورزش قهرمانی در استان
۸	۳/۶۷	عدم مدیریت باشگاه‌های والیبال در استان براساس اصول ورزش حرفه‌ای
۹	۳/۶۶	ضعف مدیریت در هیأت والیبال استان آذربایجان غربی به‌عنوان متولی این ورزش
۱۰	۳/۶۵	عدم استفاده از تجارب مدیران قبلی و نفی عملکرد آنان توسط مدیر جدید
۱۱	۳/۵۷	ناهماهنگی و عدم همکاری بین ارگان‌های درگیر در ورزش والیبال
۱۲	۳/۵۶	عدم استفاده از شیوه‌های مشارکتی (تشکیل جلسات) در مدیریت هیأت والیبال استان
۱۳	۳/۵۳	باندبازی، شایعه‌پراکنی و کارشکنی در والیبال استان
۱۴	۳/۵۰	نبود طرح‌های پژوهشی در زمینه تعیین راهکارهای توسعه والیبال استان
۱۵	۳/۴۷	استفاده نکردن از نیروی‌های داوطلب در رویدادها و فعالیت‌های ورزشی در والیبال
۱۶	۳/۴۵	دخالت مدیران عالی در مباحث فنی و اجرایی و عملیاتی تیم‌ها
	۱۷۲/۲۲۶	کای دو محاسبه شده فریدومن
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

با توجه به جدول ۳، میزان میانگین عامل چهارم ۲/۸۴ است و در بین پانزده متغیر موانع و محدودیت‌های اقتصادی، متغیر نبود برنامه برای حفظ اسپانسرها به مدت طولانی با میانگین ۳/۷۸ مهم‌ترین مانع توسعه است.

با توجه به جدول ۳، میزان میانگین عامل پنجم ۲/۰۳ است و در بین چهارده متغیر موانع و محدودیت‌های اقتصادی، متغیر عدم حمایت کافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان با میانگین ۳/۸۳ مهم‌ترین مانع توسعه است.

با توجه به جدول ۳، میزان میانگین عامل دوم ۳/۲۸ است و در بین شانزده متغیر موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی، متغیر بی‌توجهی به مدارس و معلمان ورزش به‌عنوان مهم‌ترین زیربنای توسعه ورزش والیبال با میانگین ۳/۹۳ مهم‌ترین مانع توسعه است.

با توجه به جدول ۳، میزان میانگین عامل سوم ۳/۲۶ است و در بین دوازده متغیر موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان، متغیر عدم حمایت از بازیکنان برای ورود به مقاطع مختلف تیم ملی والیبال کشور با میانگین ۳/۹۷ مهم‌ترین مانع توسعه است.

جدول ۶. رتبه‌بندی زیر مقایسه‌ای موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۳/۹۷	عدم حمایت از بازیکنان برای ورود به مقاطع مختلف تیم ملی والیبال کشور
۲	۳/۸۷	بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی و درازمدت در والیبال استان
۳	۳/۸۳	عدم حمایت از زمین‌های محلات و روباز در مناطق مختلف استان
۴	۳/۸۲	عمل نکردن به قول‌ها، تعهدات توسط مسئولان
۵	۳/۷۲	نبود سازوکار مشخص جهت تشویق و تقدیر از قهرمانان و مدال‌آوران
۶	۳/۶۹	بی‌توجهی مسئولان تربیت بدنی آموزش و پرورش به توسعه والیبال در مدارس
۷	۳/۶۷	عدم امکان برقراری ارتباط مثبت و دائمی با مسئولان به منظور طرح مشکلات موجود
۸	۳/۶۵	عدم احساس مسئولیت کافی در خصوص توسعه والیبال در مسئولان شهری
۹	۳/۶۵	عدم استفاده از بازیکنان بومی و محلی
۱۰	۳/۶۱	بی‌توجهی مسئولان به توسعه ورزش والیبال بانوان
۱۱	۳/۵۰	نبود برنامه برای فرهنگ‌سازی در خصوص علاقه‌مندی مردم به والیبال
۱۲	۳/۱۴	نبود نشریات محلی و وبسایت‌های مختص خبررسانی در خصوص والیبال
	۱۷۶/۰۶۵	کای محاسبه شده فریدمن
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

جدول ۷. رتبه‌بندی زیرمقیاس‌های موانع و محدودیت‌های اقتصادی

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۳/۷۸	نبود برنامه به منظور حفظ اسپانسرها برای مدت طولانی
۲	۳/۷۶	صنعتی نبودن استان آذربایجان غربی و محدودیت در پشتیبانی مالی
۳	۳/۷۲	نبود بودجه کافی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان
۴	۳/۷۲	نبود باشگاه‌های خودکفا و درآمدزا
۵	۳/۶۴	تعداد کم باشگاه‌های والیبال و نبود فضای رقابتی بین آنها
۶	۳/۶۱	عدم تخصیص بخشی از درآمدهای ارگان‌ها و ادارات به منظور تقویت والیبال
۷	۳/۵۵	نتیجه‌گرا بودن باشگاه‌ها و منحل کردن تیم‌ها به دلیل عدم نتیجه‌گیری
۸	۳/۵۲	توجه نبودن مدیران صنایع در زمینه پیامدهای مالی مشارکت در ورزش
۹	۳/۵۲	نبود انگیزه و بازدهی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در والیبال
۱۰	۳/۵۱	کندی روند خصوصی‌سازی و کافی نبودن مشارکت و سرمایه‌گذاری در والیبال
۱۱	۳/۵۱	عدم توجه حامیان مالی برای ایجاد فرصت‌های بازاریابی، تجاری و تبلیغاتی
۱۲	۳/۴۷	عدم توسعه طرح درآمدزایی سالن‌های ورزشی
۱۳	۳/۴۶	اوضاع معیشتی بازیکنان
۱۴	۳/۲۸	عدم مشارکت‌های مستقیم مردمی
۱۵	۳/۲۵	منع قانونی ورود مدیران بخش دولتی برای سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای
	۱۲۷/۲۱۵	کای دو محاسبه شده فریدمن
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

جدول ۸. رتبه‌بندی زیرمقیاس‌های موانع و محدودیت‌های انسانی و محیطی

رتبه	میزان میانگین	متغیر
۱	۳/۸۳	حمایت ناکافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان
۲	۳/۷۶	بی‌توجهی به آموزش اصولی و پایه والیبال
۳	۳/۷۰	عدم استفاده از متخصصان روان‌شناس در کادر فنی باشگاه‌ها برای افزایش انگیزه در بازیکنان
۴	۳/۶۹	عدم استفاده از مربیان باتجربه، متخصص و متعهد در والیبال استان
۵	۳/۶۷	کم‌توجهی به دوره‌های آموزشی و بازآموزی به‌منظور ارتقای مهارت‌های فنی مربیان و داوران
۶	۳/۶۲	بی‌توجهی و اهمیت ندادن به پیشکسوتان و قهرمانان ملی والیبال در استان
۷	۳/۶۰	مشکلات اقتصادی و دغدغه اجتماعی و سیاسی
۸	۳/۵۶	مهاجرت بازیکنان والیبال از استان
۹	۳/۴۸	نبود کانون هواداران در ورزش والیبال استان
۱۰	۳/۲۷	عدم فرهنگ‌سازی و تشویق مردم برای مشارکت فعال یا غیرفعال در والیبال
۱۱	۳/۱۸	نبود پتانسیل‌های محیطی لازم در استان (مثل زمین‌ها و فضاهای طبیعی در پارک‌ها)
۱۲	۲/۹۹	کاهش علاقه‌مندی و استقبال خانواده‌ها برای مشارکت دادن فرزندانشان در والیبال
۱۳	۲/۳۲	عدم جایگاه مناسب ورزش والیبال در بین خانواده‌ها و نگرش منفی والدین به این ورزش
۱۴	۲/۰۸	علاقه‌مند نبودن مردم استان به ورزش والیبال و پیشینه ضعیف این رشته
	۸۱۰/۴۴۸	کای دو محاسبه شده فریدمن
	۰/۰۰۱	سطح معناداری

بحث و نتیجه‌گیری

آموزش به‌عنوان پیش‌نیاز پیشرفت فراهم شود و در نهایت شکوفایی استعدادها را در پی داشته باشد. همچنین نبود آکادمی‌های حرفه‌ای فوتبال در باشگاه‌ها سبب شده است که هیچ نهادی مسئولیت برنامه‌ریزی و اجرای طرح استراتژیک فرایند استعدادیابی و پرورش بازیکنان را به‌عهده نداشته باشد (۲۲). همچنین میرمعینی (۱۳۹۲) یکی از راهکارهای پرورش استعدادها والیبال را تشکیل آکادمی والیبال استانی در تمامی استان‌ها و شهرستان‌های کشور و الزام کردن تمام باشگاه‌های لیگ یک و برتر به ایجاد آکادمی والیبال ذکر می‌کند (۱۲). محققان مختلف به اهمیت و نقش امکانات و تجهیزات در توسعه ورزش‌های مختلف اشاره کرده‌اند، به‌طوری‌که فراهانی و عبدوی به نقش سازنده امکانات پایگاه‌های ورزش قهرمانی در توسعه ورزش و ضرورت برنامه‌ریزی برای ایجاد و بهره‌برداری درست از تجهیزات اساسی و پایه‌ای اشاره

با توجه به پنج بعدی که برای موانع و محدودیت‌ها به‌دست آمد، براساس جدول ۳ موانع امکاناتی و تجهیزاتی در اولویت نخست قرار گرفت و در زیرمقیاس‌های این بعد از موانع، نبود آکادمی والیبال برای برنامه‌ریزی و توسعه ورزش والیبال استان مهم‌ترین مانع امکاناتی و تجهیزاتی پیش روی توسعه والیبال استان است. با توجه به اهمیت و نقش سازنده آکادمی در توسعه علمی و زیربنایی رشته‌های ورزشی و راه‌اندازی اولین آکادمی والیبال در کشور به‌نظر می‌رسد ایجاد آکادمی برای قطب والیبال کشور ضروری است. نصرالله‌زاده و رستم‌نیا در بررسی فرایند پرورش بازیکنان مستعد در آکادمی‌های فوتبال، عنوان می‌کنند که تأسیس آکادمی‌های فوتبال تحت نظارت باشگاه‌های حرفه‌ای به‌منظور پرورش بازیکنان مستعد امری ضروری است، تا در آن بستری مناسب برای

مدیریتی و اجرایی مثل آموزش، استعدادیابی و الزام شایسته‌سالاری در انتخاب مربیان توجه بیشتری صورت گیرد و برنامه‌ریزی زیربنایی برای از میان برداشتن این موانع صورت گیرد.

اولویت سوم مربوط به موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان است. در زیرمقیاس‌های این بعد از موانع متغیرهای عدم حمایت از بازیکنان جهت ورود به مقاطع مختلف تیم ملی والیبال کشور و بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی و درازمدت در والیبال استان، به‌عنوان مهم‌ترین موانع رتبه‌بندی شدند. با توجه به هیجان‌انگیز بودن و طرفداران زیاد والیبال، نوع حمایت و نگرش مسئولان در توسعه این ورزش می‌تواند تأثیرگذار باشد. این نتایج با تحقیقات احمدی همخوانی دارد، به‌طوری‌که در مقایسه برنامه‌های توسعه عنوان می‌کند در شاخص دعوت‌شده به تیم ملی استان آذربایجان غربی عملکرد ضعیفی داشته است، بنابراین باید تلاش‌های بیشتری توسط مسئولان برای معرفی بازیکنان مستعد و نخبه به تیم‌های ملی پایه کشور صورت گیرد (۸). برنامه‌های حمایتی مختلفی که توسط فدراسیون جهانی والیبال و بعضی کشورها صورت می‌گیرد، نشان از ضرورت توجه به حمایت همه‌جانبه مسئولان ورزش دارد، از جمله برنامه‌های حمایتی آنها می‌توان به حمایت از طرح‌های ابتکاری توسعه‌ای، حمایت از میزبانی رویدادهای ورزشی جهت فرصت‌دهی به بازیکنان مستعد، حفظ مربیان و مسئولان با کیفیت و اجرای طرح کمک‌هزینه تحصیلی ورزشکار اشاره کرد (۲۰، ۲۱).

موانع و محدودیت‌های اقتصادی بعد چهارم از موانع توسعه است که در زیرمقیاس‌های این بعد از موانع متغیرهای نبود برنامه به‌منظور حفظ اسپانسرها، صنعتی نبودن استان و محدودیت در پشتیبانی مالی، نبود بودجه کافی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان

می‌کنند (۱۴). فدراسیون والیبال انگلیس در جهت توسعه آکادمی‌های والیبال به تبیین برنامه‌هایی برای آموزش با کیفیت بالا همراه با ایجاد محیط رقابتی پرداخته است (۲۰).

پس از موانع امکاناتی و تجهیزاتی، موانع مربوط به مسائل مدیریتی و اجرایی در بالاترین جایگاه قرار گرفتند. در زیرمقیاس‌های این بعد از موانع، بی‌توجهی به مدارس و معلمان ورزش به‌عنوان مهم‌ترین زیربنای توسعه ورزش والیبال و نبود برنامه مدون استعدادیابی در والیبال استان و حومه به‌عنوان مهم‌ترین موانع و محدودیت شناسایی شدند. با توجه به اینکه توسعه هر ورزشی مستلزم نگاه پایه‌ای به آن رشته است، به‌طوری‌که بیشتر کشورهای توسعه‌یافته به ورزش مدارس و بحث استعدادیابی توجه بیشتری داشته‌اند و برنامه‌های نظام‌مند و جامع استعدادیابی را دنبال کرده‌اند. برنامه راهبردی فدراسیون والیبال کشورهای مختلف نشان از توجه به والیبال مدارس و استعدادیابی با اجرای برنامه‌هایی همچون توسعه کیفیت محیط‌های آموزشی مختص والیبال در سراسر آموزش و پرورش، افزایش حمایت و پشتیبانی از بازیکنان نخبه و ارزیابی سیستم استعدادیابی فعلی و برگزاری مسابقات جام ملی مدارس دارد (۲۰، ۲۱). براساس تحقیق انجام‌گرفته در سطح کشور فقدان طرح یکپارچه اجرایی و ساختارمند در استعدادیابی، نوع نگاه مدیران و مسئولان ورزش کشور به ورزش مدارس و فقدان شایسته‌سالاری در تعیین مدیران و مربیان ورزشی کشور، تنگناها و چالش‌های فراروی استعدادیابی در ورزش قهرمانی است (۲۳). غایب‌زاده یکی از دلایل موفقیت تیم ملی والیبال را انجام کارهای پایه‌ای و استعدادیابی بازیکنان عنوان می‌کند (۱۰). به‌طور کلی یافته‌های این بخش از پژوهش با یافته‌های نظری، میرمعینی و داداش‌پور همخوانی دارد (۱۰، ۱۲، ۲۴). بنابراین برای رسیدن به موفقیت و رفع محدودیت‌های موجود در والیبال استان باید به رفع موانع

به‌عنوان مهم‌ترین موانع اقتصادی توسعه والیبالی استان در نظر گرفته شدند. حمایت مالی انگیزه شرکت در بسیاری از فعالیت‌های ورزشی است و حمایت مالی و اسپانسر از عمده‌ترین دلایل توسعه ورزش است، بنابراین باید برنامه مدونی به‌منظور جذب اسپانسر و نگهداشتن آنها برای والیبالی که از محبوبیت و هواداران زیادی برخوردار است، صورت گیرد. این نتایج با یافته‌های ووکیم، محرم‌زاده، کشتی‌دار، اسدی و مینا همخوانی دارد (۱۵،۹،۱۱،۷). رضوی و همکاران (۱۳۹۱) در بررسی موانع و چالش‌های توسعه شنا در ایران به عدم حمایت مالی و کمبود بودجه به‌عنوان چالش‌ها و موانع توسعه شنا دست یافتند (۲۵). نیما کورن (۲۰۱۳) برای جذب حامیان مالی ضرورت توجه به برنامه‌های حمایتی از اسپانسرها و در نظر گرفتن مزایا برای آنان تأکید می‌کنند (۱۷). بنابراین با توجه صنعتی نبودن استان و کمبود بودجه باید به برنامه بازاریابی و جذب حامیان مختص ورزش والیبالی توجه بیشتری شود و با در نظر گرفتن موانع جذب اسپانسرها در والیبالی حرفه‌ای استان با مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح و استفاده از متخصصان بازاریابی ورزشی در جهت جذب و نگهداری حامیان مالی تلاش‌های بیشتری صورت گیرد.

آخرین مورد از موانع و محدودیت‌های توسعه والیبالی مربوط به عوامل محیطی و انسانی است که در زیرمقیاس‌های آن مهم‌ترین متغیرهای عدم توسعه والیبالی استان عبارت‌اند از: عدم حمایت کافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان، بی‌توجهی به آموزش اصولی و پایه والیبالی، عدم استفاده از متخصصان روان‌شناس و مربیان باتجربه، متخصص و متعهد در والیبالی استان. برای رشد و توسعه بازیکنان والیبالی ایجاد محیطی آرامش‌بخش و بدون دغدغه فکری برای بازیکنان و حمایت مادی از آن در رشد آنان ضروری است که برای رسیدن به این مهم می‌توان با افزایش تعداد مدارس والیبالی و استفاده از

مربیان متخصص، به رشد مهارت‌های بازیکنان کمک کرد. کشتی‌دار بیان می‌کند که به اهمیت والیبالی آموزشی، به‌ویژه در مدارس کمتر توجه می‌شود (۴). منظمی و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی معیارهای انتخاب مربیان ملی والیبالی کشور بیان می‌کنند حضور مربیان کارآمد، بادانش و باتجربه می‌تواند به موفقیت تیم‌های ورزشی منجر شود و به شاخص‌های فنی، مدیریتی، شخصیتی و اجتماعی مربیگری برای افزایش عملکرد ورزشکاران اشاره می‌کنند (۲۶). در کشورهای موفق و توسعه‌یافته، برنامه‌های حمایتی مختلفی از نیروی انسانی (ورزشکاران، مربیان، داوران و...) صورت می‌پذیرد و برای امنیت شغلی و آینده ورزشکاران اقدامات مختلفی از جمله ایجاد صندوق حمایت از ورزشکاران، پیشکسوتان، تعیین بورس‌های تحصیلی برای ورزشکاران نخبه و قهرمان صورت می‌گیرد که این نتایج با یافته‌های غایب‌زاده و برنامه فدراسیون‌های والیبالی استرالیا، انگلیس و کانادا (۲۰۱۴) همخوانی دارد (۱۰،۱۹،۲۰،۲۱). با توجه به نقش سازنده مربیان والیبالی در پرورش بازیکنان با استعداد باید حمایت‌های مادی از آنان صورت گیرد و دوره‌های دانش‌افزایی مختلفی مربوط به روان‌شناسی ورزشی، تغذیه، اصول مربیگری و... به‌کار گرفته شود تا آموزش اصولی و انجام کارهای پایه‌ای در آموزش نونهالان و نوجوانان علاقه‌مند به ورزش والیبالی انجام گیرد.

به‌طور کلی نتایج نشان داد که والیبالی استان با موانع و محدودیت‌های مختلفی روبه‌روست و یکی از مشکلاتی که والیبالی استان با آن مواجه است، ناهماهنگی بین مسئولان و عدم شایسته‌سالاری در انتخاب مدیران است، به‌طوری‌که هیأت والیبالی استان به‌عنوان متولی این ورزش در استان عملکرد ضعیفی داشته است و برنامه‌ای جامع برای هماهنگی فعالیت هیأت‌های والیبالی شهرستان‌ها وجود ندارد و به بحث استعدادیابی، توسعه و آموزش

- پایه‌ای والیبال توجه جدی نمی‌شود. بنابراین براساس موانع و محدودیت‌هایی که در این پژوهش با استفاده از نظر متخصصان شناسایی شدند، باید برنامه‌ریزی راهبردی و اصولی برای از میان برداشتن این موانع و در نهایت توسعه همه‌جانبه ورزش والیبال در استان صورت گیرد و اقدامات عملیاتی برای اجرای آنها به‌کار گرفته شود. در نهایت براساس موانع و محدودیت‌هایی که برای توسعه والیبال استان آذربایجان غربی شناسایی شدند و با استفاده از نظرها و پیشنهادهای متخصصان والیبال استان، پیشنهادها و راهکارهایی برای توسعه این ورزش مردمی و محبوب استان ارائه می‌شود:
- ایجاد آکادمی والیبال برای برنامه‌ریزی و توسعه همه‌جانبه این رشته در سطح استان؛
 - توسعه باشگاه‌های آموزشی والیبال به‌منظور آموزش پایه و اصولی؛
 - ایجاد کمیته استعدادیابی والیبال در هیأت والیبال استان و ارتباط مؤثر و هماهنگ با مدارس دوره ابتدایی، راهنمایی و متوسطه؛
 - اجرای برنامه‌های حمایتی و پشتیبانی از بازیکنان مستعد و نخبه؛
 - ساماندهی زمین‌های محلات و روباز؛
 - برقراری ارتباط مؤثر بین حمایت‌کنندگان مالی و باشگاه‌ها؛
 - معرفی بازیکنان بااستعداد به تیم‌های ملی پایه توسط هیأت والیبال استان.

منابع و مآخذ

1. Ghayebzadeh Sh, Zamani H [Identify the factors influencing the success of the Iranian national volleyball team from the perspective of experts (In Persian)]. Sport Management Articles, National Student Congress on Sport Sciences; Tomorrow's Generation; Tehran University, 2013, pp. 186-185.
2. Farahani A, Abdavi F [Equipment and facilities of heroic sports bases and its role in the development of sports in the country (In Persian)]. Movement.2006, 29:83-69.
3. Arjmandi Mohammad Ali [Urmia Paradise volleyball (In Persian)]. Footballer's Journal, 2012, No. 105 pp. 5-7.
4. Keshtidar M; Shirmahanji F. Strategic Planning for Exercise Volleyball Development in South Khorasan Province. The first conference on the development of volleyball sports; Birjand university, 2012.
5. Porkiani, Mohammad. Identification of effective elements in the evaluation of sports development. First scientific conference on sports development strategies of Qom province; Department of Sports and Youth of Qom Province, Proceedings, (2010) .
6. Yargholi H, Ghafouri F, Farahani A. The role of watching sports events on the physical activity of spectators (with an emphasis on volleyball). Sixth National Conference of Physical Education Students and Sport Sciences, University of Tehran, (2011).
7. Jamshid M. Investigating the Factors Affecting the Development of Championship Sports in Fars Province from the Viewpoint of Managers, Coaches and Athletes of the Province (with an Emphasis on the Iranian Sports Olympics) [MSc]. Payamenoor University of Tehran Province (2011).

8. Ahmadi S, Kashf M, Moharamzadeh M, Karimi M. [Comparison and analysis of the third and fourth programs of sport development in west Azarbaijan province and analyzing the findings with the methodology approach of value engineering(In Persian)]. Sports Management Studies; (2012), 4 (16): 96-79.
9. Keshtidar M, Talebpour M, Shirmahanji F. [Investigating the current state of volleyball in Iran by presenting an executive plan for continuous improvement (In Persian)], sports management studies; (2012), 4 (13): 32-13.
10. Nazari V ,Razavi M, Hoseini E, Reisi M.[Expression strategy of Iran beach volleyball(In Persian)], motor science and Sport management researchs.(2013); 3 (5): 90-73.
11. Mohrramzadeh M, Ilon Kashkoli F, Lotfi M, Babaei S. Barriers to attracting sponsors in professional volleyball in West Azarbaijan province and presenting its solutions. Sports management Conference, Al-Zahra University, (2013).
12. Mirmoini, Seyyed Y. Providing strategies for talent development and training in volleyball. National Convolution of New Approaches in Sport Sciences and Physical Education, Islamic Azad University, South Tehran Branch,(2013).
- 13-Federation international volleyball - <http://www.fivb.org/EN/Development /file pdf>
- 14-Paul, Singh. Facilities, Equipment and Supplies: Bringing Multi-Disciplinary Sports Facilities to the Rural Areas Will Unleash a Massive Pool of Potential Sports Stars/ hand book (non page) (2008).
- 15-Woo Kim, Jin (2010) The Worth of Sport Event Sponsorship: An Event Study. Journal of Management and Marketing Research, (2012) , Vol.5: 1- 14.
- 16-Mohammadi M, Sayadi M, Moharramzadeh M, Rahmani N. The analysis of effective factors on sport development in the health ways in different points of city. International Journal of Sport Studies, 2 (7):323-327.
- 17-Nimakorn Ch, Samahito S, Kutintara Is. A business model development for a professional women's volleyball league in thiland, ABAC Journal, (2013), 33(1):38-56.
- 18-Esmaeili MR, Tojjari f, Soleimani M . Evaluating barriers of implementing thorough system of elite selection based on a three branch model (Case Study: I. R. Iran volleyball federation).European Journal of Experimental Biology, (2013). 3(3):111-115.
- 19-Volleyball Australian (2014). [http://www.avf.org.au/ Strategic plan 2014-2017\(pdf\)](http://www.avf.org.au/ Strategic plan 2014-2017(pdf)).
- 20-Volleyball England (2014). [http://www.volleyballengland.org/ Strategic plan 2014-2017\(pdf\)](http://www.volleyballengland.org/ Strategic plan 2014-2017(pdf)).
- 21-Volleyball Canada (2014). [http://www.volleyball.ca/ Strategic Plan 2013-2016\(pdf\)](http://www.volleyball.ca/ Strategic Plan 2013-2016(pdf)).
22. Nasrollahzadeh N, Rostamnia .The process of Talent detection and the training of talented players in football academies. The 2nd National Concert on Sport Recognition, Tehran, (2013).
23. Hosseini, S., HAMIDI, M., Ghorbanian Rajabi, A., Sajjadi, S. [Identification of Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats for Talent Identification in Iran Championship Sport and Its Bottlenecks and Challenges (In Persian)]. Journal of Sport Management, 2013; 5(2): 29-54.

24. Dadashpour M, Sabonchi R, Foroughi P. Pathology of the country's sport management from the point of view of sports management professors and heads of sport federations. The forthcoming National Conference of Physical Education Students and Sport Sciences, Tehran University, (2011).
25. Razavi M, Firoozi M, Farzan F. [Review of Barriers and Challenges of Swimming Development in Iran (In Persian)]. Sport management and motor science research, (2012); 2 (4): 12-1.
26. Monazami, A., Soukhte Zari, S., Hadadi, F., Rostami Nejad, M., Goudarzi, M., Ashrafi Hafez, A. [The codification of criteria for selecting national Volleyball coaches (In Persian)]. Applied Research of Sport Management, 2013; 2(6): 109-118.